

Representantforslag 25 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen, Øyvind Korsberg og Karin S. Woldseth

Dokument 8:25 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen, Øyvind Korsberg og Karin S. Woldseth om oppfølging av Stortingets intensjon vedrørende barnebidrag

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til den senere tids debatt i media, hvor det har kommet frem at bidragspliktige foreldre kan få krav om økt betaling når deres eks-partner får nytt barn med ny partner. Denne problemstillingen oppstår i de tilfeller hvor bidragsmottakeren velger maksimal permisjonstid med 80 pst. lønnsdekning, siden det ikke praktiseres skjønnsfastsettelse av inntekt før denne blir mindre enn 80 pst.

Stortinget og fagkomiteen har uttalt seg om denne problemstillingen tidligere, og gjort dette i tråd med anbefalinger fra ansvarlig fagdepartement (det daværende Barne- og likestillingsdepartementet). I St.meld. nr. 19 (2006–2007) står det, under Del 2 «Endringer i reglene», følgende:

«Det er ikke uvanlig at foreldre reetablerer seg med nye barn, og det er fortsatt ansett som vanlig at mor eller far er hjemme med små barn. Et valg om å være hjemme med nye barn, kan imidlertid betraktes som et internt anliggende for den nye familieenheten - et valg som bare angår dem. Foreldre som har forsørgelsesplikt for barn fra tidligere forhold, står i utgangspunktet fritt til å innrette seg slik de måtte ønske, men det er ikke uten videre gitt at de med sine valg kan fri seg fra den lovbestemte forsørgelsesplikten og føre byrdene over på den andre av foreldrene eller det offentlige. Etter departementets syn er det derfor den nye familieenheten som er nærmest til å bære eventuelle konsekvenser av et valg om å være hjemme med nye barn.

Departementet vil derfor foreslå at en bidragspliktig eller bidragsmottaker som velger å være hjemme med nye barn, må bære de økonomiske konsekvensene av dette valget.»

Familie- og kulturkomiteen sluttet seg enstemmig til dette i Innst. S. nr. 185 (2006–2007), og presiserer spesifikt at skjønnsfastsettelse skal benyttes i slike tilfeller som beskrevet innledningsvis:

«Komiteen støtter departementets forslag om at inntekten til en bidragspliktig eller bidragsmottaker som velger å være hjemme med nye barn under 3 år, vil bli gjenstand for skjønnsfastsettelse.»

Som oppfølging av denne saken kom Ot.prp. nr. 69 (2007–2008), avgitt fra Barne- og likestillingsdepartementet 20. juni 2008. Her presiseres det allerede innledningsvis at sakens bakgrunn er nevnte St.meld. nr. 19 (2006–2007), samt at «Stortingets flertall har sluttet seg til departementets drøftelser og forslag, jf. Innst. S. nr. 185 (2006–2007)», og viser således til at Stortinget har til intensjon å rette opp i den urimeligheten som oppstår overfor den forelderen som blir økonomisk skadelidende av den andres valg om å ta ut redusert lønnsdekning under foreldrepermisjon.

Familie- og kulturkomiteen avgav sin Innst. O. nr. 25 (2008–2009) 27. november 2008, hvor komiteen sluttet seg til forslagene i proposisjonen. Etter dette hadde dermed departementet plikt til å implementere endringene i forskriften. Forskriften er endret 15. desember 2008, men ikke i tråd med Stortingets intensjon. I den oppdaterte forskriften § 4 siste ledd heter det at «Inntekta blir ikkje rekna for å vere vesentleg lågare dersom forelderen har ei inntekt som er opp til 20 pst. lågare enn det han eller ho elles burde kunne oppnå», noe som er i åpenbar strid med den opprinnelige intensjonen i saken.

Denne saken ble deretter tatt opp igjen i Stortingets ordinære spørretime 9. november 2011, hvor statsråd Audun Lysbakken uttalte bl.a. følgende:

«Nav har alltid operert med, og regelverket operer med, en grense på 80 pst. der det altså er mulig å redusere sin inntekt med inntil 20 pst. uten at det resulterer i skjønnsfastsetting. (...)

(...) Stortinget har ikke i sin merknad og heller ikke i departementets melding, foreslått å endre denne grensen på 80 pst.»

Det første er korrekt, og er nettopp noe av det Stortinget tidligere har hatt intensjon om å endre. Det siste er kjernen i hva denne saken dreier seg om. Stortingets fagkomité har enstemmig uttalt at «inntekten til en bidragspliktig eller bidragsmottaker som velger å være hjemme med nye barn under 3 år, vil bli gjenstand for skjønnsfastsettelse», og her har ikke Stortinget tatt noen forbehold om at skjønnsfastsettelsen ikke skal gjelde over en grense på 80 pst.

Forslagsstillerne vil med dette derfor rydde opp i, og presisere eksplisitt, en misforståelse som har oppstått etter tidligere behandling av barnebidrag i Stortinget.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber regjeringen om umiddelbart – og i tråd med intensjonene i Innst. S. nr. 185 (2006–2007) og Innst. O. nr. 25 (2008–2009) – å fremme nødvendige lovendringer for å sikre at en forelder ikke skal belastes økonomisk i de tilfeller hvor ekspartneren velger å være hjemme med redusert eller ingen lønn etter å ha fått nytt barn med ny partner.

11. november 2011